

KGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 10.

V četrtek 6. sušca.

1851.

Edina pot v nebesa

ali

podučenje od razločkov prave katolske vere
memo drugih nekatolških ver.

(V pogovorih med duhovnim pastirjem in vernikom.)

Spisal Peter Hieinger.

Trinajsti pogovor.

Nauk od božjih zapovedi, od kersanskih
čednost in dobrih del.

D. Od tega, kar katolska cerkev verovati
ukazuje, je bilo veliko govoriti: zdaj je še razlo-
žiti, kar ona storiti zapoveduje, in to se da ob
kratkim dopovedati v primeri s tistim, kar novo-
verci učé.

V. Kakor katolska cerkev uči, ni zadosti le
vediti in verovati, kar je Bog razodel; ampak treba
je vero z deli kazati, treba svojo voljo po božji
volji ravnati, treba božje zapovedi spolnovati: v
kersanskim nauku se nam za tega voljo tudi božje
zapovedi razkladajo, čednosti in dobre dela pripo-
ročujejo.

D. Delo Jezusa Kristusa na tem svetu ni bilo
samo, de nas je Boga in njegove lastnosti prav
spoznati učil, de nas je od greha in njegovih hu-
dih nasledkov odrešil, ampak tudi to, de nas je
Bogu služiti in njegove zapovedi deržati, sveto in
pravično živeti napeljeval; on se ne imenuje samo
odrešenik in zveličar, ampak tudi učenik in zapo-
vednik ali postavodajavec. Vemo, de je Bog svojo
postavo človeku že o stvarjenji v serce zapisal, de
mu je vest dal, ktera ga te postave opominja:
vemo, de je Bog po tem svojo voljo ljudem tudi
očitno oznanil, de je izraelskimu ljudstvu sploh za-
poved ljubezni, in posebej deset zapoved svetiga
življenja dal. Dve veliki zapovedi ste: „Ljubi Go-
spoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, vse
svoje duše, vse svoje misli in moči. Ljubi svojiga
bližniga kakor sam sebe“. Te zapovedi so pose-
bej razložene v desetih božjih zapovedih: „Jaz
sim Gospod tvoj Bog, ne imaj družiga zraven mene.
Ne imenuj po nemarnim imena svojiga Boga. Po-

svečuj praznik. Spoštuj očeta in mater. Ne ubi-
jaj; ne prešestvaj, ne kradi, ne pričaj po krivim
zoper svojiga bližniga. Ne želi svojiga bližniga
žene, ne hlapca, ne dekleta, ne hiše, ne njive, nič
ne vsiga kar ima“. Ali je mar Kristus, ko je na
svet prišel, te zapovedi vzdignil ali overgel?

V. Nikdar; Jezus je sam rekel: „Jaz nisim pri-
šel, postave in prerokov vzdignit, ampak spolnit“.
Ko ga je farizej prašal, kaj de mu je storiti za
večno življenje, mu je Gospod odgovoril: „Ljubi
Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, vse
svoje duše, vse svoje misli. To je nar večji in
perva zapoved; druga pa je tej enaka: Ljubi svo-
jiga bližniga kakor sam sebe. Stori to, in boš ži-
vel“. In nekim mladenču je na enako prašanje od-
govoril: „Derži zapovedi, spoštuj očeta in mater;
ne ubijaj, ne kradi, ne prešestvaj, ne govori krive
priče“. Jezus nam je tudi zapovedoval za njim
hoditi, to je po njegovim zgledu živeti, biti popol-
noma, kakor je Oče v nebesih popolnoma; v svoji
pridigi na gori je tudi več božjih zapoved bolj na
tanko razložil. Zraven tega nam je on tudi po-
trebno gaado zaslužil in pripravil, de zamoremo
božje zapovedi spolniti.

D. Dobro ste to razložili. Po tem takim
katolska cerkev vedno uči, in ne more drugač
učiti, kakor de tudi za nas kristjane postava
velja, de tudi nas božje zapovedi vežejo. Si-
cer je to, kar je bilo v stari po Mojzesu dani
postavi posebnih navad, Jezus vzdignil; obrezo-
vanje, očiševanje, darovanje jagnjet in telet je ne-
halo, ker je vse le Kristusa in njegovo odrešenje
pomenjevalo; postava ljubezni do Boga in do bliž-
niga pa, in zapovedi, ki jo posebej skazovati učé,
niso bile overžene. Pomniti pa je, de božja po-
stava človeka ne veže za vse dela ojestro, ampak
de nektere le kakor od boljšiga priporočene ali
svetovane.

V. Zdaj si spomnim, Gospod oče! zakaj de
tukej bolj tanke razločke delajo; zmislím se nam-
reč, kar so popred že pravili od Lutroviga uka,
po kterim bi bil Kristus svoje od vse postave re-
šil, tako de bi bil kristijan celo prost ali prav za
prav razujzdan, in z nobeno zapovedjo vezan.

D. Tak res je bil nauk Lutrov, in takošni se je tudi spačnim srcam zlo prilregel. Zatorej se je pa tudi med njegovimi nasledovci kmalo velika razujzdanost pokazala, in hude vstaje zoper vse gosposke so se vzdignile, tako de je Luter sam primoran bil zoper vse to oostro svariti; vonder prenarejavec vere se je bil sam v svoji besedi vjel. Po njegovi smerti so bili v luteranski cerkvi še marsikteri hudi prepiri v tej reči: pa vselej je bil sklep leta, de kristijana postava ne veže, desiravno s. pismo in zdrava pamet nasprot govori. V poznejih casih pa je vonder resnica zmagala, in sploh tisti, ki so druge vere od naše, od potrebnosti pobožniga življenja govore, kakor tudi iz tistih bukvic spoznate; samo de ne govore radi od zapoved, ktere je Bog dal, ampak le od postave, ktero pamet človekova piše; marsikteri pa vonder nočejo za nobeno drugo postavo vediti, razun za lastno voljo.

V. Čudno je vonder, kako se v mislih novovercov toliko zdravi pameti nasprotniga najde, in kako se pri njih nauk vedno spreminja; pa drugač ne more biti, ker so zapustili tisto terdno stalo resnice, ktero je Kristus postavil.

D. Po tem takim se da že dalje soditi, kakošni je nauk katolske vere in nasprot drugih verod kersanske pravice posebej.

V. Kersanska pravica je v tem, de se hudiga varujemo in dobro delamo. Pervo je, greha se varovati; greh pa je prelomljenje božje zapovedi. Greh prepoveduje Kristus, ko hudobnim večno pogubljenje žuga, ali ko ozdravljenimu reče: „Pojdi, in ne gresi več“. Prepoveduje ga tudi s. Pavel, ko opominja del mesa ne storiti, in te dela posebej popisuje ter sklene, de kateri take reči delajo, kraljestva božjiga ne bodo dosegli.

D. Takošni je vedno nauk katolske cerkve, kakor se posebej njeno ravnanje z grešniki razkazuje. Ali, kakošni je bil nauk Lutrov? Strašno besedo je djal: Le serčno greši, in še serčneje verovaj. Akoravno tavezntkrat ubijamo ali prešestvamo, to nič ne škoduje, ako le verujemo. Tudi njegovi nasledovci so bili teh misel, de grehi opravičenimu človeku ne škodujejo posebno, ako le veruje. Drugač se je sicer pozneje nauk obrnil, niso vsi tako mehko del zoper postave zadržanja sodili; tudi v tistih bukvicah najdete, de hudobnim bo Kristus rekel: Ne poznam vas, poberite se od mene hudodelniki. Vonder poslednji časi so neverstvo nove podobe rodili; drugim njih posestvo brez prašanja jemati, poželenju mesa vse privoliti, vso visji oblast zatirati, so po misli takošnih nevercov prirojene pravice človekove, ali saj odpustljive slabosti, in nič ni posebno hudiga.

V. Grozovitno deleč je svet v svoji hudobii zasel.

D. Pa vzemimo drugi del kersanske pravice.

V. Ta je: dobro storiti. Dobro pa je, kar je po božji zapovedi; in to so čednosti in dobre dela.

D. Kersanska pravica celiga človeka obseže, znotrej in zunej; mora biti volja človekova pobožji volji obravnana, in to se imenuje čednost ali krepkost; mora biti pa tudi djanje človekovo božjim zapovedim primerjeno, in to so dobre dela. Vonder kaj je kersanska čednost bolj na tanko?

V. Kersanska čednost sploh je dar, kteriga Bog s posvečujočo gnado v dušo vlije, de človekovo voljo k takim delam zmožno in nagnjeno stori, ktere so po postavi Jezusa Kristusa, in večniga življenja vredne.

D. Od kersanske čednosti je sploh vediti, de je čeznaturni dar božji; gnada božja jo rodi, in ji pravo vrednost pred Bogam dodeli, de ima tudi zasluženje večniga življenja; pa ona ne obseže samo tega, kar človek zgol po svoji pameti za dolžnost spozna, ampak vse, kar je po božjih zapovedih, po postavi Jezusa Kristusa in njegove cerkve. Drugač je s tisto čednostjo, ktero človek ima zunej stanu posvečujoče gnade, ali po spoznanji samo svoje pameti kakor na primeru pri nevernikih. Taka je le človeška in naturna čednost, čeznaturna zna biti le toliko, kolikor ji posebna božja gnada pripomore; taka človeku ni v pregreho šteta, kakor so rimski papeži zoper nekatere učenike iz Jansenijeve šole razsodili, ampak ima ceno sama na sebi, tode zasluženja za večno življenje zavoljo pomanjkanja posvečujoče gnade nima. Kersanska čednost več posebnih čednost v sebi obseže, ako se namreč na posebne zapovedi pogleda, ktere mora kristijan spolnovati pripravljen biti.

V. Vem, de se razločijo božje in ljudotične ali djanjske čednosti. Božje čednosti so tiste, ktere na ravnost do Boga imamo, namreč vera, upanje in ljubezin; ljudotične ali djanjske pa so tiste, ktere do sebe in do bližniga skazovati moramo, na primeru ponižnost, čistost, zmernost, poterpežljivost, usmiljenje, dobrotljivost.

D. Vse te in druge čednosti katolska vera od človeka tirja, desiravno evangeljci tako govore, kakor de bi nam zlasti ljubezni in poterpljenja do bližniga manjkalo.

V. To pač le iz hudobije ali saj iz nevednosti govore. Ali pa evangeljci tudi vse tiste čednosti tirjajo?

D. Luter, kakor že od pred vediti znate, je samo vero tirjal, in se tista vera mu je bila takošna, de je prederznumu zaupanju v božjo milost vsa podobna. Od drugih čednost niso ne on, ne njegovi nasledovci veliko vediti mogli, ker so se od postave proste mislili. Časi so se spremenili, in evangeljci zdaj še kaj družiga tirjajo, pobožnost, blagost, posebno poterpežljivost in ljubezin do bližniga, kakor se iz tistih bukvic vidi. Ljubezni do Boga vonder nočejo imenovati, ali pa kersanske ponižnosti, zmernosti, čistosti in sploh zatajevanja sebe tudi ne, zakaj to bi življenje zalostno delalo. Nevera poslednjih dni v zadnje ni vedila za drugo, kakor za prostost in enakost vsih brez pokorsine, in za bratinstvo med seboj brez spomina v narvišiga Boga; zakaj slehern je bil sam sebi Bog, ali svet in človek in Bog jim ni bil nič razločen.

V. Po tem takim bi se znalo tudi tukej reči, de evangeljci nimajo ravno vsiga, kar je Kristus imeti priporočeval; sej je zapovedoval se zatajevati, krotak in ponižin biti.

D. Pridemo zdaj še na dobre dela kristijana; kaj so te?

V. Dobre dela kristijana so take dela, ktere so Bogu dopadljive, namreč po božji zapovedi in zavoljo Boga in v gnadi božji storjene, in kristijanu, ki jih opravlja, zaslužne.

D. Kakor pri kersanski čednosti, tako je pri dobrih delih gnada božja pred vsim potrebna, de so zares dobre dela; dalje je na tem ležeče, de so od vsih strani božji volji primerjene in pa zavoljo Boga storjene, drugač bi znale biti farizejskim podobne. Zares dobre dela imajo svojo čeznaturno vrednost, namreč gnado božjo in večno zveličanje zaslužijo, kakor uči Tridentinski zbor, in Jezus

sam pove rekoč: „Kdor stori voljo mojiga Očeta, ta bo imel večno življenje. Tega zasluženja pa je dobro pomniti, dobre dela nimajo same iz sebe, ampak po zasluženju Jezusovim, po dobroti in obljubi božji; to je katolška vera, ne pa, kakor nam novoverci nespametno očitajo, de bi mi na zgol lastno pravičnost zaupali. Dobre dela so sicer po eni strani naše, po drugi pa so božji darovi, tako de po besedi imenitniga cerkveniga učenika Bog sam svoje dari plačuje. Dela, pa, ktere niso v gnadi božji storjene, nimajo zasluženja za večno življenje, desiravno imajo same na sebi nekakošno ceno in niso v hudo šteti, kakor uči Tridentinski zbor. Ali so nam pa dobre dela potrebne, ali so nam mogoče?

V. Potrebne so nam; zakaj Jezus sam pravi: „Ne poslušavci, ampak delovci besede bodo zveličani;“ in s. Jakob piše: „Vera brez del je merta.“ Tudi mogoče so nam, ker Bog vsakimu človeku svojo gnado da. „Kar je pri ljudeh nemogoče, je pri Bogu mogoče,“ je beseda Jezusova.

D. Glejte temu nasprot je Luter učil, de dobre dela nimajo nobene cene, de so človeku celo škodljive, in ker mu je beseda s. pisma v več krajih nasprot bila, jo je zatorej pačil ali pa zametval. Po njegovi in po njegovih naslednikov misli bi bilo tedaj bolje nobenih dobrih del opravljati.

V. Potem ni čudo, de se je pri luteranih kmalo od začetka velika spačenost pokazala.

D. Kalvin sicer dobrih del ni tako zaničeval, vunder jim tudi ni posebniga zasluženja pripisoval. Bali so se ti novoverci, de bi človekove dela Kristusovemu delu vrednosti ne jemale. Tridentinski zbor pa je po katolški veri drugač ceno Zveličarjeviga djanja povzdignil rekoč, de moč Kristusova je tolika, de ni samo on nezmerno veliko zaslužil, ampak tudi nam zmožnost kaj zaslužiti pripravil.

Pozneje se je pri novovercih boljši spoznanje zbudilo, in najdete v tistih bukvicah tudi besedo, de dobre dela peljejo v nebesa (samo beseda „dela“ je v tisku vun padla mende po staroluteransko). Zdanji neverci, se lahko vé, de se za dobre dela veliko ne zmenijo. Jansenijeva šola jo nekaj za Lutram in Kalvinam potegnila, ker je učila, de dobre dela človeku vse niso mogoče; pa več rimskih papežev je novo zmoto zavrgla. Pa še je od dobrih del posebej nekaj reči.

V. Nar imenitnejši dobre dela so molitev, post in vbogajme dajanje.

D. Tako je po tem ravno razloženo, ker imamo nekaj do Boga, nekaj do sebe, nekaj do bližniga storiti. Evangeljci nam ne dajo vsih teh del veljati; več tega, kar k molitvi štejemo, pravijo de je le človeško domišljevanje. Poslušanje s. maše zaveržejo, ker nočejo spoznati te visoko vredne daritve; roznikranci nam grajajo, desiravno je sostavljen iz nar lepših molitev in poln spomina na Jezusa Kristusa; prošinj do Boga, zlasti do svetnikov tudi ne poterdijo, pravijo de so zastoj, ako ravno Jezus pové: „Prosite, in se vam bo dalo.“ Tudi od te službe božje, kjer mašniki v latinskim jeziku molijo, sploh menijo de je prazna, ker ljudstvo je ne razume; razumeti jo pa vunder ljudstvo zamore, ker se mu molitve in navade svete razlagujejo. Dalje kar je del zatajevanja posta in taciga, se jim tudi nespametno dozdeva, desiravno je Jezus sam za vse to zgled dal: dela usmiljenja nar bolj priporočajo, neverce ali krivoverce k pravi veri napeljevati pavonder grajajo, ker jim je v zadnje vsaka vera v nebesa pot.

V. O koliko nespameti v vsim tem ženejo!

D. H koncu je v katolški veri še en razložik, kar dobre dela zadene, niso namreč vse dobre dela oostro zapovedane, ampak nektere so le kakor od boljšiga priporočene ali svetovane.

V. Vem za evangeljske svete, radovoljno uboštv, vedno devištv in stanovitno pokoršino pod duhovnim poglavarjem.

D. Jezus sam je tukaj razložik storil, ni sploh zapovedal premoženja vsiga ubogim dati, ampak na prosto voljo je to dal; od vedniga devištv je tudi rekel, de ga ne razumejo vsi, ampak le kterim je dano. Tudi s. Pavel pravi: „Od devic nimam zapovedi, svét pa dam.“ Pomniti je pa, de tudi za druge strani je več svetovaniga ampak človeku na prosto voljo daniga, de mu je moč bolj posebno ljubezin pokazati, in poverhno zasluženje si nabrati.

V. Evangeljci se lahko vé, de za evangeljske svete ne marajo, ker jih je Luter sam zavergel, ko je iz kloštra vun šel in poprejšno nuno v ženo vzel.

D. Tudi vidite iz tistih bukvic, de klostersko življenje evangeljcam ni všeč; tudi za razložik med oostro zapovedjo in svetam sploh nočejo vediti, kteriga je pa katolška cerkev vedno spoznala. Žalostno je samo, de so učeniki iz Jansenijeve šole tudi ta razložik tajili, ter terdili, de je človek oostro zavezan vse storiti, kar mu je le mogoče.

V. Tak nauk bi mogel pač človeka v obupnost pripraviti, ker bi se pri vsaki stopinji hudo bati mogel, de bi ne bil kaj zamudil.

Razgled po keršanskim svetu.

Rimsko. Neki francoski list v dopisu iz Rima naznanuje, de so sv. oče dobili lastnorocin dopis od ruskiga cara, v kterim jim leta svoje spoštovanje razodeva, in svojo pomoč ponuja, ako bi se hotla angleška vlada proti svetni nar viksi oblasti sv. stola vzdigniti.

Iz Rima. Več let sem je papeževa vladija spoznavala, de se veliko zlega od otrok ubožnisih družin izhaja, ker nobeniga rokodelstva ne znajo in zato tudi stanovitniga in redniga življenja navajeni niso. Ravno iz tega izvira so se naprave v čast sv. Jožefa ustanovile, v kterih ubožni in zanemarjeni dečki poduk dobivajo in se perpravniga rokodelstva vadijo. Njih začasni vodja je predpostavljeni napravi v čast sv. križa na Francozovskim.

Na Angleškim in Irskim se katoličani v zvezi z vsimi, ki jim je svoboda in pravica ljuba, za blagor katoliške cerkve stanovitno in resno potegujejo; in upati je nar imenitniši zmaga, ki jo je katoliška cerkev od šestnajstiga stoletja sem čez laž in zlobo perdobila. Za katoliško cerkev se ne vojskujejo samo nji vdani udje, ampak tudi taki, ki niso katoličani, pa vunder hočejo, de naj se cerkvena in državna svoboda spozna in izpelja; med temi so znani državni možje: Hume, Gibson, Cobden, Roebuck itd. Hume je v narodnim zboru opomnil, de je zlo ponižno spoznanje, če protestantje pravijo, de je krivoverstvo per tolikim številu bogastvu in mogočnosti državnih duhovnov v nevarnosti zavoljo naredbe papeževe svojo veljavo zgubiti. Gibson je pokazal, de anglikanski duhovni zavoljo tega ljudstvozoper papeža dražijo, de njegovo pazljivost od sebe odvernejo; ter je perdjal: „Jest sim sicer goreč protestant; pa gotovo ne vem, zakaj Angleško, ki je cerkveno svoboda sprejelo in cerkveno enakopravnost hoče, per katoličanih izjemo tega pravila tirja.“ In zbor mu

je te besede poterdil. Kobden je seobno razkazal, de papeževa naredba v kraljičino oblast ne sega, ker tako imenovana cerkvena oblast angleške kraljice le anglikane, ne pa družih krivoverskih ločin in tudi katoličanov ne zapopade. Nar bolj goreče se pa irski katoličani za cerkveno svobodo potegujejo. V Armaški škofii so imeli duhovni zbor, v katerim so sklenili, de si bodo, ako bi se imele kervave postave preganjanja zopet vpejati, z vso močjo po vstavni poti perzadevali svojim katoliškim bratam na Angleškim zoper krivičin napad njih svobode pomagati; de se bodo zvesti duhu svojih prednikov, marternikov in spoznavcev vere, kijim je bila njena čistost ljubši kot kri, ki so jo v njeno ohranjenje prelili, vsiga vanjali za obvarovanje čistosti svojiga nauka in svobode svoje cerkve. Oče Ignaci (Juri Spencer) se vedno z gorečo vnemo pismeno in ustmeno vse katoličane k molitvi za spreobrnjenje Anglikancev spodbuduje. Kardinal Wiseman se še tudi zmiram serčno obnaša. V nekim govoru je izustil, de anglikanska cerkev še zmožna ni svoje čede zoper katoličanstvo obvarovati, ker se ne dopolnjena le hrepenjenje v sercu zapusti, ki vse, kar jih je za napredovanje perpravnih, k zročivnimu prvotnimu keršanstvu pelja, ki je dogodba in se izsnovati ne da. Od krika zoper katoliško škofijstvo takole govori: „Angleško ne ve, kaj de dela, se bo pa že spet spametvalo. Ko bi cerkvi hujsi nevarnosti ne protilo, bi se komaj krona marternstva perdobiti zamogla. Čaka jo pa drugo vojskovanje s hujsimi sovražniki. Ali kakor je nekđaj Angleško svojiga Bonifacija pred več kot deset sto leti na severno Nemško poslalo, tamkej prvo seme keršanstva usejat, bo moglo nemara še v prihodnje v vojskovanji zoper veliki tabor sovražnikov na brandenburškim pesku v prvi versti vojskovati se. Nemško, ki se ravno vije pod prekletstvam babilonske prederznosti svojih modrijanov in je z babilonsko zmešnjavo udarjeno, je še vedno sovražnik; Angleško je še zmirej v otročji zvezi s keršansko cerkvijo, in Francozovsko se že davnej skesano k nji povračuje“.

Iz Švajcarskiga. V Genevi, mestu kalvinijanstva, se vse o zidanji velike katoliške cerkve trudi. Katoliške občine celiga okrožja so se pogovorile, de bodo brez plačila z rokami in vožnjo perpomogle poravnati prostor za zidanje. Nova cerkev je v Mariino varstvo zročena pod imenam „Genovanska Mati Božja. Pač čudno znamenje današnjih časov. V sredi Geneve, krivoverskiga Rima, kjer se je tolikanj kervi prelilo, katoliško vero zatreti, se v devetnajstim stoletji katoliška cerkev vzdiguje. V 1815. letu je bilo v Genovi 3000 katoličanov, zdaj jih je pa že 11.000. Ti katolčani, ki so večidel iz Savojskiga, Francozovskiga in iz družih Švajcarskih okrožij v to mesto peršli, so zlo goreči; ni davno, kar so bolnišnico napravili, ki jo mile sestre oskerbljujejo; vstanovili so tudi deklško šolo, v kateri šolske sestre učé; še katoliški dnevnik „Observateur de Geneve“ so na dan spravili. To srečno napredovanje se pa večidel iz vneme duhovnov izhaja, ki imajo posebno dobriga duha in hvalo vsih katoličanov zaslužijo. Tudi sveti oče papež Pij IX. so občniga namestnika in fajmoštra Dunoyer-a prav prijazno sprejeli, mu 1000 tolarjev za novo cerkev podarili in ga z dvema spominkama okinčali. Ko je Dunoyer v Genevo nazaj peršel, je vse katoličane poklical, jim papežovo prijazno sprejetje oznanil ter jih v imenu svetiga očeta blagoslovil. A. Z.

V Manšestru je marseilski škof podlogo k novi cerkvi postavil. V procesji, oblečen v škofijski obleki, v sredi veliko duhovnov se je podal na namenjen pro-

stor, množica ljudi ga je obsula, med kterimi je bilo veliko protestantov. Mašnik, ki je poprej anglikanski duhoven bil, je pridigval od sreče ud katoliške cerkve biti. Per, prazničnim obedu potlej so se tudi protestantje znajdli; škof je imel prvi sedež in prosili so ga molitev pred jedjo glasno moliti.

V Liverpoolu so katolčani večidel Irci. Ko so bili marseilskiga škofa ugledali, niso vedili od veselja, kaj početi. Po dokončani večerni božji službi so ga obsuli; mu oblačilo in roke kuševali, matere so mu molile svoje otroke in ga prosile, de naj jih blagoslovi, bolniki so ga prosili, de bi roke na nje pokladal. To se je godilo v sredi veliciga mesta v protestantiškim Angleškim.

Bristol, veliko primorsko mesto na zahodni strani, je pred nekterimi leti imelo med svojimi 127.000 prebivavci komaj 3—4000 katolčanov in zanje majhno odročno cerkvico in 2 duhovna. Zdaj je tukaj čez 10.000 katolčanov, ki imajo dovelj duhovnov, več šol in 3 nove cerkve. Sosebno ena je prav prostorna in božja služba v njej je tudi od protestantov pridno obiskana.

Nar manj katolčanov ima jugo-zahodna stran Angleškiga imenovana Kornwallis. Minihi reda čistiga spočetja Marije Divice imajo stanovanje tukaj v mestu Penzance. Ko so bili oni sem peršli, niso imeli tu in tam vseljeni Irci ne duhovnov in ne kapele. Zdaj je tukaj že čversta katoliška srenja vtemeljena. Kar je pa nar lepši slišati, je to, de krive presoje in napčini zameneni, ki so jih anglikanski in še bolj metodiški (veslejsanski) pridigarji ljudem od katoliške vere dajali, če dalej bolj zginajo. Metodiska kriva vera iz med vsih Kornwallis je poglaviten sedež metodizma. Še le v sredi 18. stoletja je ta kriva vera iz anglikanske vstala in je že zdaj spet v več oddelkov razdeljena. — Angleški katolčani, zlasti ti, ki so iz anglikanske krive vere h katoliški prestopili, kažejo nar lepši vnemo in delavnost za svojo vero. Te nove katolčane viditi, bi si skorej mislili, de so prvi časi keršanstva nazaj peršli.

Tudi angleški pervaki katoliške vere so sploh reči pravi zgledi pobožnosti in vneme za katoliško vero. Ne le imenovan lord Šrewsbury-Talbot, ampak tudi pobožen sin vojvoda Norfolk, Earl Arundel in Surrey (njegov oče se je pa v sedanjim parlamentu slabo obnesel), in rodovine Klifford, Weld, Vavasseur, Stouston in Maxwell so pravi stebri katoličanstva. V. Sežun.

Nekđajni škof v Krakovim, Karol Sariuse Skorkowski, ki je mogel v letu 1832 svoj škofski sedež zapustiti, je 25. prosenca t. l. v Tropavi (v Avstrianski Silezii), kjer je od tistiga časa v delih pobožnosti in dobrotnosti živel, v 83. letu svoje starosti umerl. Maršikaka solza hvaležnosti bo iz oči ubozih in zapušenih sirot na njegov grob tekla.

Darila za čast. misijonarja g. Dr. Ignacija Knobleherja.

	Od poprej . . .	214 gld. 58 kr.
A. Š. V.	7	16 "
Gosp. Ignac Eržen, fajmošter v Golacu	5	" — "
M. O.	1	" — "
J. Z. v Šent-Jurji	5	" — "
	Skupej . . .	233 gld. 14 kr.